

Ti Taetusi

Na Popodalaina Na Leta

¹ Ara Paula na nabulu tana Tamasa, na tinoni tagarunuqu tai Jisu Karisito ko mana vaneqia na rarange tadira sa vileria na Tamasa beto mana tokaniria ko mai isongia na gigalaina na sosoto sa vuania na pangagana na Tamasa.

² Na rarange beto na gigalai aipira sa qai vangangaligita ko taqe korapa gelenia gita sa na toa jola pa moa tu sa taringunguti vanigita na Tamasa sake seseke.

³ Ko pa ona totoso tavilena poni sa ule vakaberenia pana tarae na Tamasa sa na ona nongoro api, ko na roiti taraenia na nongoro api sa na Tamasa na oda inaalo sa garununisiu ara ko mana roitinia sau.

⁴ Na leta api sa lao tao Taetusi, ao qu vei na tuqu sosoto pana rarange taqe mekarai isongia.

Na vairoqu vaialona beto na bule tana Tamasa na Tamada beto tana Karisito i Jisu na oda inaalo mai somana tamu.

Na Roiti tai Taetusi pa Nusa Kiriti

⁵ Na ginuana qa vasuverenigo ara pa nusa Kiriti sao sa vei ko mu vatuvisi vataleria sa na roiti qai oqoro okoto beto mu vile vatoqoria pa okokoto gugusu ketakoi sira na tinoni mamata, isa vei qa tei vavanaunigo tu.

⁶ Isa sa pada ko mina tinoni mamata sa na tinoni sa kepore na ona pake, kame gu na maqtana, ira

na tuna qai tinoni rarange beto qaike tagigalania
na toa gogoborodi babi na uana duduviili.

⁷ Ura sa poreveveina sa na tinoni kopu sa mina
tinoni kepore na ona pake, ura isa sa mamatania
sa na roiti tana Tamasa. Ko na tinoni isa sa
nake tinoni tututiona roroqumekana, nake tinoni
oqoqanai kokora, minake tinoni didigere aruna,
minake tinoni vavaipera goboro, beto nake tinoni
sa nyaqo isisongona pana soana selana sisa.

⁸ Goto isa sa na tinoni vakamu goto tinoni tu, sa
tavaraguania na jongana, sa boka gaiti vatalea na
roquna, sa tuvisi, sa toania na toa liosona, beto sa
aru mulenia mekana pana uana ikeredi.

⁹ Beto na tinoni sa aru tamana vamauria na
vaivagigalaina na nongoro tarangena sisa ko sa
boka paranga vaivaneqinia na vaivagigalai to-
gasana beto sa boka udukia na dia sela ira qai
paranga kakanai na vaivagigalai togasana.

Ira Na Tinoni Vaivagigalai Seseledi

¹⁰ Ura kubo sira qai duduviili, sa kokoba na dia
paranga beto qai tinoni vaitoni vapiru. Ira kaki
puku tinoni Jiu ira qai tapobe sa qai vajolai sosoto
sa na roiti aipira.

¹¹ Ira sa na tuvisina sa mai tangujupuku ura ira
na sakasa qai vaivagigalainia ko qai isisongodia
pana soana selana sa sake garo ko bai vaivagi-
galainiria ba qai vaivagigalainiria tugu ko qai
vapeluku vapiruria sira na tatamana doruna.

¹² Kai dia tinoni kokorotaimekadi tugu ira sa tei
poja vataleaona tu sa pira sau,

<<Ira na tinoni pa Kiriti
sa na gagale tinoni sesekedi,

na manugu pirudi,
na ngoja tave ududapeludi,>> sau.

¹³ Na vavakato api sa sa sosoto ko sa vei sa mu uduku votuniria na dia sela, ko mai togasa pana dia rarange

¹⁴ beto maike jujuno goboroniria na vivinei jongadi gogoborodi tadira na Jiu beto na garunu tadira na tinoni qai gabala vapelenia na sosoto.

¹⁵ Doru sakasava sa qai lioso tadira qai lioso, goto tadira qai paji beto qaike vasosoto sa kepore tugu sa kai sa bi lioso, goto sa paji sa na vonanadi beto na monanadi.

¹⁶ Qai ule votunia sa na Tamasa qai gigilaidia qarigu, ba na roiti qai tabata votunia pana dia uana qai ulenia sa qai kilu palenia tu ira sa na Tamasa. Qai lulasa pa moena na Tamasa, qai duduvali, beto kepore kai roiti jongana bai boka roitinia.

2

Na Paranga Vavanau

¹ Goto ao sa mu vaivavanauniria sira na sakasava sa garo pana vaivagigalai togasana.

² Mu vavanauria sira na marene iviva kokoleidi ko maike tinoni gua goboro, mai tinoni tapangagadi, mai gaiti vatalea na roqudi, mai togasa pana dia rarange, pana dia vairoqu beto pana dia turu vangaju.

³ Mu vavanauria tugu vei sira na rereko iviva kokoleidi ko mai toania na uana pangagana, maike vaipopoja vikere, maike pinausunia na kole bubuku gojo, goto mai vaivagigalainia tu ira sa na uana jongadi.

⁴ Ko mai vei sa mai vatavagigalaria sira na iviva rerekoko regadi ko mai roroquria na marenedi, mai roroquria na tudia,

⁵ mai gaiti vatalea na roqudi, mai lioso na dia toa, mai rerekoko vatana vatale pa dia tatamana, mai vajongana lao tadira na goto tinoni, beto mai kole vaiketai tadira na marenedi. Ko mai toa vei ira sa ira na goto tinoni maike poja vivikeria sa na paranga tana Tamasa.

⁶ Ira na marene sae korega tugu vei sa mu paranga vaneqiria ko mai gaiti vatalea na roqudi.

⁷ Pana doru ginugua sa mu vabatiniria na mua toa mekamu ko mi kai dodo tutina pana roiti jongadi. Na mua vaivagigalai mi kolea na uana jongana, na pangaga

⁸ beto na paranga vavagegoai sa lenoniria na vaipitu, ko ira qai kanago sa mai kea ura kepore sa kai sa ikerena mai boka vakesanigita.

⁹ Mu vavanau vataleria sira na pinausu ko pana doru sakasava sa mai kole vaiketai tadira na dia bangara, mai vaqueraria, maike paranga kakarovoria

¹⁰ maike aru golomoria na isisongo, goto mai vabatiniria na dia toa tarangena vatale, ko doru dia roiti mai sari vabata jongai sa na vaivagigalai tana Tamasa na oda inaalo.

¹¹ Ura na vairoqu vaialona tana Tamasa sa pogoso lamenia na inaalo sa sa tei bola votu tu tadira doru tinoni.

¹² Ko na vairoqu vaialona isa sa totoli vatavagigalagita ko ta kilu paleniria sa na uana vavakepore Tamasa beto ira na nyorogua ikikeredi tana kasia gusu, ko ta toania gita pa oda susuvere pa

kasia gusu api sa na roroqu tavagigalana, na uana tuvisina, beto na toa madina,

¹³ tonai taqe korapa kukulinia gita sa na rane tamanana taqe gegelenia totonai mina bola votu na neqi ta noda Tamasa lavata i Jisu Karisito na oda inaaloo.

¹⁴ Isa sa sa vania na ona toa mekana ko sa ruvatagita pana doru toa ikeredi beto sa valiosogita ko na ona tinoni poreveveina jola isa sa gita ko taqe ngangaliniria sira na roiti jongadi.

¹⁵ Aipira sira na sakasa mu vavanauniria, mu paranga vaivaneqiniria beto mu vaiudukuniria pana doru neqi qu isongia. Muke vamalumigo mekamu ko mai doro vagorego ira na tinoni.

3

Na Toa Susuvere Tana Tinoni Tana Tamasa

¹ Muke koroto varoroquniria sira na tinoni ko mai vainongoro vaiketai lao tadira na babangara beto na tinoni vaitoni, mai vataberia, mai turu qaqiriniria sira doru roiti jongadi,

² maike poja vivikere tinoni, maike tinoni vainonomi, goto mai tinoni vajongana lao tana goto tinoni, beto mai roiti vajonga lao tadira doru tinoni.

³ Ura gita sa perangana ba kepore tugu na roquda, taqeke vatabe, taqe tatoni vapiru, beto taqe pinausuniria soku nyonyorogua ikikeredi beto soku qeqera tana toa tini gu, taqe toania na toa ikikerena beto na uana kokono, qaike tavaraguanigita beto gita ba taqeke vaitavaragua lao lame tugu mekada.

4 Ba tonai sa bola votu sa na jongana beto na vairoqu jongana tana Tamasa na oda inaalo

5 poni sa sa alogita na Tamasa sa gita. Ba naake roiti tuvisidi taqe roitiniria gita sa taqe taalonia sa gita, goto na vairoqu vaitokai gu tana Tamasa. Ko isa sa alogita tonai taqe tavariosonia na podo mule beto taqe tavakoregania na Gagala Tabuna.

6 Ko na Gagala Tabuna api sa sa tei vuva tari vapugelenigita tu na Tamasa tonai taqe vasosotoa gita si Jisu Karisito na oda inaalo.

7 Ko tonai sa vatuvisigita na vairoqu vaialona tana, poni sa taqe somana isongia gita sa na toa jola isa taqe korapa gegele kukulinia.

8 Na paranga tarangena sapi.

Ego doru sakasava aipira sa qa nyoroguania ko ao mu paranga vaneneqiniria, ko ira qai rangea na Tamasa sa mai jujuno toliniria ira sira na roiti jongadi. Aipira sira na sakasava jongadi beto qai vaitokai tadira na tinoni.

Na Tinoni Qai Vaivagigalainia Na Vaivagigalai Sesekeña

9 Goto ao sa mu turu peleniria sira na toa vevei na vavaipera paranga duduivilidi, na tututidi ira na oda tite, na toa vaipiari, beto na vavaiguania na Vavanau, ura na toa aipira sa qaike vaitokai beto kepore veveidi.

10 Na tinoni sa vavaipiarai sa mu paranga vabalua na totoso momoe beto na totoso vinarua. Pa liguna isa sa muke galania.

11 Qu gigilaimua ao sa na tinoni sa vei isa sa na lulasa ikerena, beto sa toania na toa selana ko sa leve mulenia mekana.

Na Paranga Vinaokotona

¹² Tonai mana garunu laonia tamu si Atemasi babi Tukikosi, poni muna podeke vivitigia ko muna lame kamusu pa Nikopolisi sao. Ura qa tei rove vatalea tu sa kode ketakoi tu sa mana suvere totonai mina kamua na totoso lomoso.

¹³ Mu podeke vivitigia ko mu vatana tokaniria ira Zenasi na loea beto i Apolosi, ko maike qasania kai sa pana dia rererege.

¹⁴ Ira na oda tinoni sa maike toa udapelu goboro, goto mai balau jujunoniria tu na roiti jongadi ko mai tokaniria sira qai tapata.

¹⁵ Ira doru qai suvere tavitisiu ara aipira sa qai valaoa na dia roroqu lavata tamu. Mu vakarovia na mei roroqu lavata tadira na tinoni rarange qai roroqugei ketakoi.

Na vairoqu varialona mi vavaburogou agou doru.

**Luqa Full Bible
The Holy Bible in the Lungga language of the Solomon Islands**

copyright © 2024 The Seed Company and Islands Bible Ministries

Language: Luqa (Lungga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

5d1e81f5-a5ad-515f-b060-b232902280e1